tų perkasų ir kelio (arčiau pastarojo) rasti 3 X–XI a. žalvariniai radiniai: kryžinio smeigtuko išplotomis plokštelėmis dalis, lankinės laiptelinės segės viršutinė dalis, vaikiška įvijinė apyrankė. Radiniai chronologiškai artimi rastiems 2005 m. tyrinėjimų metu. Negausus radinių skaičius bei 2005 m. tyrinėjimų rezultatai (*ATL 2005 metais*, V., 2006, p. 126) leidžia teigti, kad ši kapinyno dalis yra beveik nesuardyta. Plote tarp kairiojo Ašvinės kranto, naujųjų Kurmaičių kapinių bei VI–VIII a. kapinyno (į P) dalies sunaikintų žvyrduobių aptikta tik XX a. šiukšlių iš kapinių, archeologiškai vertingų radinių nerasta.

Radiniai perduoti saugoti ŠAM (GEK Nr. 119148–119155, 119247–119249, 120240–120254/ A-L 22:61–86), o pelėdinės segės kojelė ten, kur ir likusi segė – JIKM.

Kurmaičiai (Linksmėnai) cemetery

During field surveys in 2008, ŠAM collected 6th–12th-century metal artefacts, which augment the information about Kurmaičiai (Linksmėnai) cemetery (Joniškis District). 27 finds were discovered. A 10th-century bronze spur with a convex heel band (Fig. 1) should be mentioned among the more interesting finds. This is the first time such an artefact has been discovered in Semigallia.

Ilona Vaškevičiūtė,
Bronius Dakanis

Ustukių laidojimo vieta

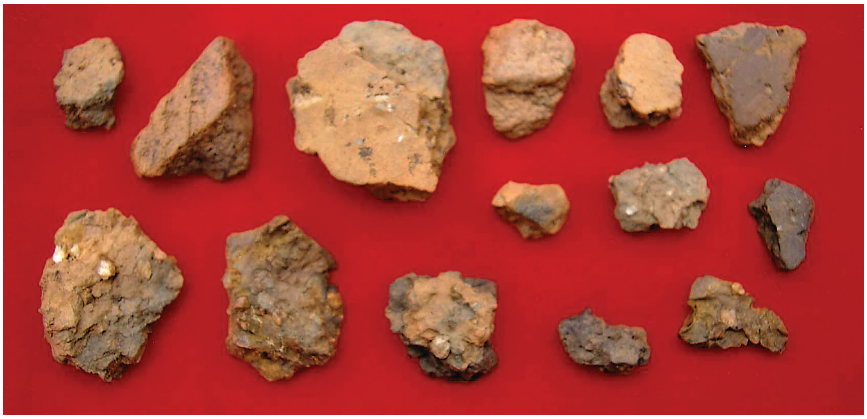
Pasvalio rajono savivaldybės paminklotvarkininkė Virginija Varanauskienė 2006 m. rugpjūčio 16 d. pranešė, kad Ustukių kaimo kapinaitėse (Pasvalio r.) kasant kapui duobę, apie 80–90 cm gylyje rasta archeologinių radinių: apyrankė, kirvukas, peilis (1 pav.). 2008 m. Ustukių archeologinėje radimvietėje 4 vietose ištirtos 3 perkasos po 10 m² ir 3 m² šurfas (iš viso 33 m²). Mūšos kairiojoje pakrantėje, kalvelėje aptikta akmens–bronzos amžių gyvenvietė ir laidojimo vieta.

Senose kapinaitėse bei praplėstoje naujų kapinių dalyje kastoje perkasoje ir šurfe rasta titnago dirbinių – grandukas smailėjančia viršūne, 2 nuoskalos – trikampio ir trapecijos formos, glūdinto kirvelio 3 fragmentai (pastarasis radinys datuojamas vėlyvuoju neolitu – bronzos amžiaus pradžia), 2 skaldytiniai bei skeltė. Aptiktos dvi virvelinės keramikos laikotarpio lipdytinės keramikos šamotinės šu-

1 pav. Atsitiktiniai radiniai: apyrankė, peilis, kirvis. B. Dakanio nuotr.

Fig. 1. Chance finds: a bracelet, a knife and an axe.

2 pav. Keramika. B. Dakanio nuotr.
Fig. 2. Pottery. 0 3 cm

3 pav. Žalvariniai dirbiniai. B. Dakanio nuotr.
Fig. 3. Bronze artefacts. 0 3 cm

kės bei lipdytų lygiu paviršiumi šukių (2 pav.), du akmeninio trintuvo fragmentai. Šioje vietoje buvusi gyvenvietė, kuri, sprendžiant pagal radinius, galėjo būti įkurta dar akmens amžiuje.

Viduriniame geležies amžiuje buvusios akmens–bronzos amžių gyvenvietės vietoje buvo įrengtas kapinynas, nors neatmestina versija, jog čia galėjo būti supiltas vienas didelis ar keli mažesni ankstyvesni senojo geležies amžiaus pilkapiai. To laikotarpio „liudininkai“ – juostinė apyrankė (deformuota), pagaminta iš pusapvalio skersinio pjūvio žalvarinės juostelės, apgalvio skirstiklis su 3 skylutėmis, įvija, grandinėlės fragmentas (3 pav.).

Vėliau, matyt, XVIII a., geležies amžiaus laidojimo vietoje įkurtos kaimo kapinės. Laikotarpį datuoja surastos kalvio darbo vinys. Kapinaitės XIX–XX a. sandūroje aptvertos akmenine tvora ir, be abejo, lygintos (lyginant greičiausiai ir buvo išskleistas didelis čia buvęs romėniškojo laikotarpio pilkapis). Įrengiant senąsias kapines ir laidojant, senieji kapai labai suardyti.

Į R padidintame kapinių plote kapų neaptikta. Jeigu čia ir buvo laidojimo vietos kapų, jie suardyti žemės darbų metu.

Ustukiai burial ground

A total area of 33 m^2 was excavated at four sites at the Ustukiai (Pasvalys District) findspot. A Stone – Bronze Age settlement and Iron Age burial ground (Fig. 1) were discovered on a hill located on the left bank of the Mūša. Flint artefacts and hand built pottery (Fig. 2) dating from the Paleolithic to the Early Iron Age were found at the settlement site. It was established that they were buried in

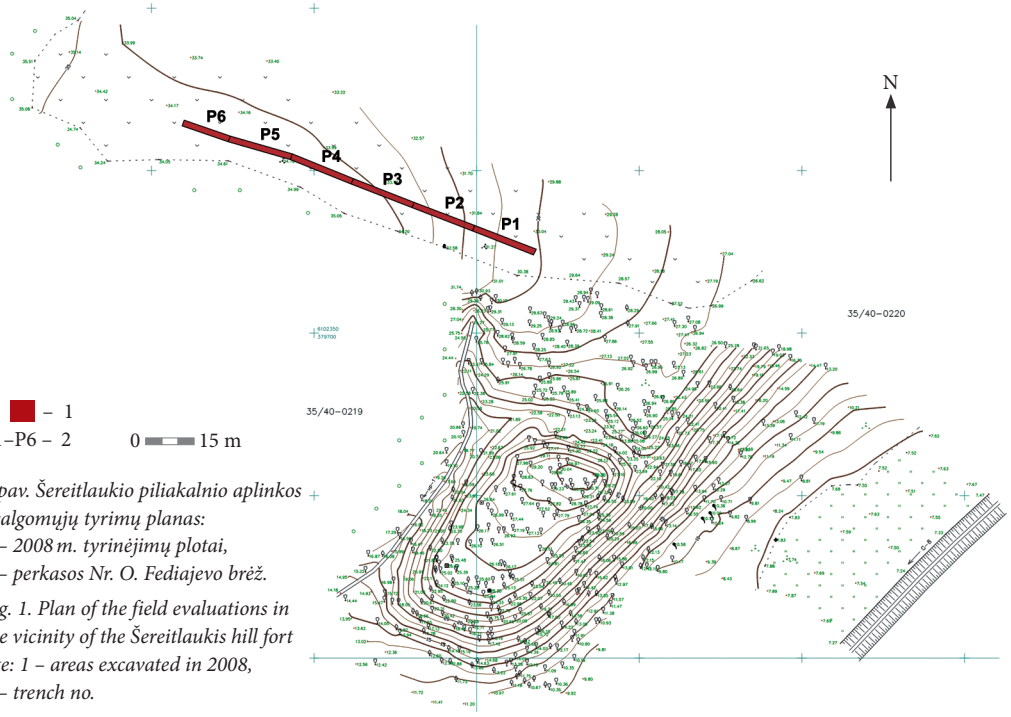
the settlement's territory in the 5th–6th centuries as bronze artefacts from that time have also been found (Fig. 3). One large or several smaller of the earlier barrows from the Old Iron Age could have been created here. A village cemetery was established at this site in the 18th century.

Aušra Zalepūgienė,
Olegas Fediajevas

Šereitlaukio kapinynas

Šereitlaukio piliakalnis (A512P) (Pagėgių sav.) įrengtas Nemuno dešiniojo kranto aukštutinės terasos aukštumos kyšulyje. 2005 m. V. Šimėno vadovaujamų žvalgomųjų tyrinėjimų piliakalnyje ir jo aplinkoje metu aptiktos 2 naujos archeologinės vertybės. Į Š ir V nuo piliakalnio rasta pirmųjų po Kr. amžių gyvenvietė su lipdyta grublėtąja keramika, molio tinku, gyvulių kaulais, o į ŠV – V–VII a. kapinynas, kuriame aptiktas vienas griautinis ir vienas degintinis palaidojimas (žr. *ATL 2005 metais*, V., 2006, p. 400–404).

2008 m. KPIP vykdė teritorijos į ŠV nuo piliakalnio žvalgomuosius archeologinius tyrinėjimus, kur planuojama įrengti pėsčiųjų taką. 15–20 m ilgio perkasomis ištirta 115 m ilgio ir 1,5 m pločio atkarpa (kartu su išpjovomis – 185 m² plotas) (1 pav.), užfiksuotas nuo keliolikos cm iki 2 m storio kultūrinis sluoksnis. Storiausias – žemiausiai buvusioje perkasoje 1, ploniausias – perkasoje 6. Visa tyrinėjimų teritorija apėmė kalvelės dalį, kurioje koncentravosi archeologiniai radiniai. Aptiktas piliakalnio gyvavimo laikotarpiu egzis-

1 pav. Šereitlaukio piliakalnio aplinkos žvalgomųjų tyrimų planas:
1 – 2008 m. tyrinėjimų plotai,
2 – perkasos Nr. O. Fediajevo brėž.

Fig. 1. Plan of the field evaluations in the vicinity of the Šereitlaukis hill fort site: 1 – areas excavated in 2008, 2 – trench no.